

TUKUMA NOVADA DOME

Reģistrācijas Nr.90000050975

Talsu iela 4, Tukums, Tukuma novads, LV-3101

Tālrunis 63122707, mobilais tālrunis 26603299, 29288876

www.tukums.lv e-pasts: pasts@tukums.lv

L Ē M U M S

Tukumā

2023. gada 30. martā

Nr. TND/23/126
(prot. Nr. 4, 2. §)

Par Tukuma novada bāriņtiesas 2022. gada pārskata ziņojumu

Pamatojoties uz Bāriņtiesu likuma 5. panta ceturto daļu, kas paredz, ka *“bāriņtiesa ne retāk kā reizi gadā sniedz attiecīgās pašvaldības domei pārskata ziņojumu par savu darbību, un pārskata ziņojums ir publicējams pašvaldības mājaslapā”*, Tukuma novada bāriņtiesas nolikuma 14.9. apakšpunktu, Tukuma novada dome nolemj:

1. apstiprināt Tukuma novada bāriņtiesas iesniegto pārskata ziņojumu par bāriņtiesas darbību 2022. gadā (pievienots),

2. uzdot Sabiedrisko attiecību un mārketinga nodaļai publicēt Tukuma novada bāriņtiesas iesniegto pārskata ziņojumu par bāriņtiesas darbību 2022. gadā Tukuma novada pašvaldības tīmekļa vietnē www.tukums.lv

Domes priekšsēdētājs

G. Važa

Tukuma novada bāriņtiesas 2022. gada pārskata ziņojums

Bāriņtiesa ir pašvaldības izveidota aizbildnības un aizgādības iestāde, kas prioritāri nodrošina bērnu un aizgādībā esošu personu tiesību un tiesisko interešu aizsardzību, savā darbībā pamatojas uz normatīvajiem aktiem, publisko tiesību principiem un Tukuma novada pašvaldības 2021. gada 29. septembrī apstiprināto Tukuma novada bāriņtiesas nolikumu.

Bāriņtiesas kompetencē ir nodrošināt:

- 1) bērna aizgādības tiesību pārtraukšanu un atjaunošanu,*
- 2) bez vecāku gādības palikušam bērnam ārpusģimenes aprūpi (audžuģimene, aizbildnība, sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcija),*
- 3) jautājumu risināšanu saistībā ar adopciju,*
- 4) aizgādņa iecelšanu un atbrīvošanu no aizgādņa pienākumu pildīšanas,*
- 5) bērna personisko interešu aizstāvību attiecībās ar vecākiem, aizbildņiem un citām personām,*
- 6) domstarpību izšķiršanu,*
- 7) bērna mantisko interešu aizsardzību.*

Bāriņtiesas darbinieki

- bāriņtiesas priekšsēdētāja,
- 4 bāriņtiesas priekšsēdētājas vietnieces,
- 9 bāriņtiesas locekles,
- 3 juristes,
- 1 jurista palīdzē,
- 3 lietvedes.

Dokumentu aprīte

2022. gadā:

- saņemti 4540 dokumenti,
- nosūtīti 6278 dokumenti,
- saņemti 360 iesniegumi.

Aktīvās un ierosinātās lietas

Pārskata periodā kopējais aktīvo administratīvo lietu skaits – 593.

2022. gadā ierosināto administratīvo lietu skaits – 210.

Pieņemtie lēmumi un lēmumu pārsūdzība

2022. gadā notikušas 80 bāriņtiesas sēdes Tukumā un Kandavā, kurās izskatīta 421 lieta, kurās pieņemti:

- 443 koleģiālie lēmumi,

- 23 vienpersoniskie lēmumi,
- 25 vienpersoniskie lēmumi par ārkārtas aizbildnības nodibināšanu Ukrainas bērniem.

Pārsūdzēts 1 lēmums (ar tiesas spriedumu lēmums atstāts spēkā).

Aizgādības lietas (77 aktīvas lietas)

Bāriņtiesa lemj par bērna aizgādības tiesību pārtraukšanu vecākam, ja:

- 1) *ir faktiski šķēršļi, kas liedz vecākam iespēju aprūpēt bērnu;*
- 2) *bērns atrodas veselībai vai dzīvībai bīstamos apstākļos vecāka vainas dēļ (vecāka apzinātas rīcības vai nolaidības dēļ);*
- 3) *vecāks ļaunprātīgi izmanto savas tiesības vai nenodrošina bērna aprūpi un uzraudzību;*
- 4) *vecāks ir devis piekrišanu bērna adopcijai, izņemot gadījumu, kad viņš kā laulātais ir devis piekrišanu tam, ka bērnu adoptē otrs laulātais;*
- 5) *konstatēta vecāka vardarbība pret bērnu vai ir pamatotas aizdomas par vecāka vardarbību pret bērnu.*

Pārtrauktās aizgādības tiesības vecākam atjauno, ja bāriņtiesa atzīst, ka nepastāv pārtraukšanas apstākļi. Ja gada laikā no aizgādības tiesību pārtraukšanas nav iespējams tās atjaunot, bāriņtiesa lemj par prasības celšanu tiesā aizgādības tiesību atņemšanai.

Pārskata gadā 38 vecākiem pārtrauktas viena bērna aizgādības tiesības (14 mātēm un 24 tēviem). 5 vecākiem aizgādības tiesības pārtrauktas atkārtoti (3 mātēm un 2 tēviem). Aizgādības tiesības pārtrauktas pār 39 bērniem.

18 vecākiem pārtrauktās aizgādības tiesības atjaunotas (10 mātēm un 8 tēviem). Aizgādības tiesības atjaunotas pār 26 bērniem.

Bāriņtiesa nolēmusi celt prasību tiesā par aizgādības tiesību atņemšanu 20 vecākiem (7 mātēm un 13 tēviem).

2022. gadā ar tiesas spriedumu aizgādības tiesības ir atņemtas 23 vecākiem (8 mātēm un 15 tēviem) pār 26 bērniem.

Vienam vecākam (mātei) ar tiesas spriedumu atjaunotas atņemtās aizgādības tiesības pār 2 bērniem.

Ārpusģimenes aprūpe

Ārpusģimenes aprūpi bērnam nodrošina aizbildnis, audžuģimene vai ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcija. Bērnam primāri tiek nodrošināta iespēja augt pie aizbildņa vai audžuģimenē.

2022. gada 31. decembrī ārpusģimenes aprūpe ir nodrošināta 218 novada bērniem, no tiem:

- 153 bērniem nodibināta aizbildnība un iecelti aizbildņi,
- 53 bērni ievietoti audžuģimenēs,
- 12 bērni atrodas ilgstošās bērnu aprūpes iestādēs.

2022. gadā bāriņtiesa pieņēmusi lēmumus par 35 bērnu ārpusģimenes aprūpi no kuriem:

- 2 bērnu vecāki ir miruši,
- 30 bērnu vecākiem pārtrauktas aizgādības tiesības,
- 1 bērna vecāki bija nepilngadīgi,
- 2 bērniem ārpusģimenes aprūpe nodrošināta, pamatojoties uz būtiskām domstarpībām bērna un vecāku starpā,
- 19 bērni ievietoti audžuģimenēs,
- 15 bērniem nodibināta aizbildnība,
- 1 bērns nodrošināts ar uzturēšanos ilgstošas sociālās aprūpes iestādē.

Aizbildnība (129 aktīvas lietas)

Bāriņtiesa lemj par aizbildnības nodibināšanu un aizbildņa iecelšanu bez vecāku gādības palikušam bērnam.

Bāriņtiesa raugās, lai par aizbildni iecelamajai personai būtu aizbildņa pienākumu pildīšanai nepieciešamās spējas un īpašības.

Bāriņtiesa pastāvīgi uzrauga aizbildņu rīcību bērna personisko un mantisko tiesību un interešu nodrošināšanā.

Bāriņtiesa lemj par aizbildņa atcelšanu, ja konstatēta bērna interesēm neizdevīga aizbildņa darbība, vai atlaišanu no aizbildņa pienākumu pildīšanas Civillikumā paredzētajos gadījumos.

Aizbildnis saņem valsts sociālo pabalstu katra aizbildnībā esošā bērna uzturam, ģimenes valsts pabalstu par bērnu un atlīdzību par aizbildņa pienākumu pildīšanu, kas nav atkarīga no aizbildnībā esošo bērnu skaita.

Kopējais aizbildņu skaits novadā ir 96, no kuriem:

- 52 ir vecvecāki,
- 26 ir citi tuvi radnieki,
- 18 citas personas.

2022. gadā 14 personas ieceltas par 16 bērnu aizbildņiem, ja bērnam nodibināta aizbildnība pirmreizēji. 26 personas atlaistas no aizbildņu pienākumu pildīšanas.

Audzūģimenes (139 aktīvas lietas)

Audzūģimene uzņemas bez vecāku gādības palikušu bērnu aprūpi līdz laikam, kamēr bērns var atgriezties savā ģimenē vai tiek adoptēts, vai tiek nodibināta aizbildnība.

Uz audzūģimenes statusa piešķiršanu var pretendēt laulātie (vai persona) vecumā no 25 līdz 60 gadiem (var būt izņēmumi bērnu interesēs), iesniedzot iesniegumu par audzūģimenes statusa piešķiršanu, ģimenes ārsta izziņu par veselības stāvokli, psihologa un narkologa atzinumu. Audzūģimenēm valsts nodrošina bezmaksas apmācības un tās saņem noteiktu atlīdzību par audzūģimenes pienākumu veikšanu, pabalstu bērna uzturam, apģērba un mīkstā inventāra iegādei.

Bāriņtiesa lemj par:

1. ģimenes vai personas piemērotību audzūģimenes pienākumu veikšanai;

Aizgādību nodibina:

- *pār personām ar garīga rakstura vai citiem veselības traucējumiem, kuru rīcībspēju ierobežojusi tiesa;*
- *pār personām izlaidīgas vai izšķērdīgas dzīves dēļ vai pār personām, kuras alkohola vai citu apreibinošo vielu pārmērīgas lietošanas dēļ draud novest sevi vai savu ģimeni trūkumā vai nabadzībā un kuru rīcībspēju ierobežojusi tiesa;*
- *pār promesošu un pazudušu personu mantu;*
- *pār mantojuma masu;*
- *pār konkursa masu.*

Tukuma novadā 87 personām nodibināta aizgādība.

2022.gadā:

- ar bāriņtiesas lēmumu 14 personām ar ierobežotu rīcībspēju iecelti aizgādņi,
- 10 personas ieceltas par aizgādņi mantojumam.

Notariālās darbības

Vieta	Notariālo darbību skaits	Iekasētā valsts nodeva (euro)
Sēmes, Jaunsātu, Pūres, Zentenes pagasti	130	1312,21
Jaunpils, Viesatu pagasti	67	784,19
Kandava, Kandavas, Zantes, Zemītes, Vānes, Cēres, Matkules pagasti	181	1724,43
Lestenes, Slampes, Džūkstes pagasti	170	1270,21
Engures, Smārdes, Lapmežciema pagasti	141	1264,13
Tumes, Degoles, Irlavas pagasti	314	2927,22

Domes priekšsēdētājs

G. Važa